ב"ה | גיליון **777**
ערב שבת קדש
פרשת **ויחי** תשפ"ו

** *		
17:24	16:12	י-ם
17:29	16:30	ת"א
17:27	16:28	חיפה
17:30	16:32	ב"ש

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי **הרב יצחק גינזבורג** שליט"א

אוצר הפרשה

תיקון חטא האדם הראשון

וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי יְמֵי יַעֲקֹב שְׁנֵי חַיָּיו שֶׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמְאַת שָׁנָה.

האהבת שלום עוסק בפסוק זה ומדבר על חשיבות שבת פרשת ויחי, אשר בבוחה להחיות את כל שבתות ספר בראשית, כשם שבפרשה זו מגיע גמר התיקון לחיי יעקב ויוסף.

זו כוונה חשובה לשבת זו: כל השבתות, משבת בראשית, נכללות בשבת זו, בה אומרים פעם ראשונה "חזק". "שופריה דיעקב כעין שופריה דאדם", ויעקב מתקן את חטא אדם הראשון. יעקב חי מאה ושלשים שנה עד בואו למצרים, ועוד שבע עשרה שנה במצרים (**עין** שנים ועוד **טוב** שנים, סוד "**עין גדי**" – היינו "טוב עין הוא יבורך [אל תקרי יבורך אלא יברך, ברכת יעקב לבניו בפרשתנו, כאשר נשלמו טוב עין שנותיו]") – **ק"ל** השנים הראשונות רומזים לאדם הראשון שפרש מאשתו במשך **ק"ל** שנים ובאותן שנים "הוליד רוחין בישין" (מהטיפות שיצאו לבטלה, פגם הברית). **אדם** הוא סוד שם **מה**, היינו **יוד הא ואו הא**, ובאחוריים **יוד יוד הא יוד הא ואו יוד הא ואו הא** = **קל**.

והנה, **קל** השנים של אדם הם אחרי חטאו הראשון ותשובתו עליו! אם כן קל השנים של יעקב אינן תיקון החטא עצמו, אלא תיקון נסיון התשובה! יכול להיות שאדם חוטא ועושה תשובה, ובזה גופא יש לו טעות ופגם, ואת זה בא יעקב לתקן. יעקב נשא אשה בגיל **פד**, ובכל אותן שנים לא פגם בבריתו (כדבריו "כחי וראשית אוני"), והרמז: **חטא אדם** בהבאה פרטית (**ח** פעמים **א** וכו') = **פד**, שנות יעקב בתיקון. לאחר שיעקב נשא אשה, הוא קיים "ודבק באשתו" והעמיד מהם י"ב שבטי י-ה, "מטתו שלמה" – תיקון לאדם הראשון שפרש מאשתו.

אמנם "שופריה דיעקב כשופריה דאדם", כשופריה דאדם לפני החטא! יעקב רוצה לתקן לגמרי את חטא אדם, אך בפועל לא הצליח לסיים את התיקון (אם היה מצליח, הכל היה מסתיים, קץ הגאולה).

(פר' ויגש פ"ד)

אוצר הסיפור

צדיק בלב ים

י"ג בטבת הוא יום ההילולא של **רבי משה מלעלוב** (אביו, רבי דוד היה תלמידו של החוזה מלובלין).

כאשר נסע רבי משה מלעלוב לארץ הקודש, עגנה הספינה בעיר אחת על חוף רומניה ואנשיה חיכו לבוא רוח מתאימה, שתיקח את הספינה לכיוון איסטנבול. בין כך ובין כך, ירד ר' מענדיל, משמשו של הרבי, להשיג מצרכי מזון בעיר לקראת הנסיעה הארוכה. כאשר עמדו להפליג עדיין לא חזר המשמש מעיסוקיו. הרבי ואנשיו התחננו לפני קברניטי הספינה לחכות לו, באומרם כי סכנה היא לעזוב איש יחידי בעיר זרה. אך הללו לא שעו לדבריהם והחליטו להמשיך בדרכם.

לפתע החלה לנשב רוח חזקה, וחשתי כאילו אני פורח באוויר וצונח לתוככי הספינה

בליל שבת קודש, כאשר עמד הרבי לקדש על היין, מזג כוסו ונטלו בשתי ידיו כשפניו להבים. כך עמד במשך ג' שעות, ולבסוף אמר: איני מקדש על היין לפני שמענדיל יהיה פה! באותו רגע נשמעה דפיקה על דלת התא, ועל מפתנו נופל המשמש מתעלף.

כששבה רוחו אליו, ציווה עליו הרבי שלא לספר מה שעבר עליו. רק אחרי שנים רבות, כשנטה למות, סיפר לנוכחים סביב את הסיפור: כשירד מהספינה אחזה בו רוח תעתועים, והתחיל ללכת בין רחובות העיר כשאינו יודע היכן פניו מועדות. כך הלך והלך בלי סוף, עד שבליל שבת קודש שמע 'אותם' – את החיצונים – מסתודדים ביניהם: מה נעשה והזקן מרעיש עולמות, ולא מוכן לקדש עד שנחזיר אותו אליו? לפתע החלה לנשב רוח חזקה, וחשתי כאילו אני פורח באוויר וצונח לתוככי הספינה. אז הבנתי שרבנו הקדוש משכני מבין החיצונים והצילני מהם.

(זברונם לברכה)

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב:דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

משברי בני לאה ויעקב אבינו (חלק א')

את ששת המשברים ה'פרטיים' של ששת מלכי התהו ניתן לזהות אצל ששת בני לאה:

משבר האהבה מתבטא אצל ראובן, הסובל מהרגשת ניכור מצד בני משפחתו, כולל אביו שמכנהו "בכור שוטה". בעצם, חוסר האהבה מתבטא כבר בשמו, בו בטאה לאה אמו את התחושה שהיא לא נאהבת – "ותקרא שמו ראובן כי אמרה כי ראה הוי' בעניי כי עתה יאהבני אישי" (ואחרי הסתלקות רחל ראובן אף מקנא לחוסר-האהבה ביחס לאמו). אכן, ראובן צומח משם להיות אח מסור ואוהב באהבה שאינה תלויה בדבר לאחיו יוסף, כדרשת חז"ל בשמו "אמרה ראו מה בין בני לבן חמי שמכר הבכורה ליעקב וזה לא מכרה ליוסף ולא ערער עליו ולא עוד שלא ערער עליו אלא שביקש להוציאו מן הבור".

את ששת המשברים ה'פרטיים' של ששת מלכי התהו ניתן לזהות אצל ששת בני לאה

משבר הפגיעה מופיע אצל שמעון, שפוגע בשכם וביוסף, וממילא גם נפגע בעצמו. גם שם, תחושת השנאה מתבטאת כבר בשמו, בו הביעה לאה אמו את התחושה שהיא שנואה – "ותאמר כי שמע הוי' כי שנואה אנכי ויתן לי גם את זה ותקרא שמו שמעון". אכן, מתוך כך צומחת אצל שמעון הרגישות לפגיעה, ואחרי הנקמה בשכם הפוגע ובאנשי עירו הוא הפורש את כנפו על אחותו דינה שנאנסה (כמובן, גם לאה עצמה מרגישה שדווקא מתוך הטראומות, חוסר האהבה ואפילו השנאה, היא צומחת וזוכה לבנים, כפי שהיא מדגישה בקריאת השמות, ומכוונת לאמת – "וירא הוי' כי שנואה לאה ויפתח את רחמה").

לוי, ששמו מבטא ציפיה להתלוות-להתחבר – "הפעם ילוה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים" – סובל מהמשבר החברתי שבתפארת (ורמז: **תפארת** בגימטריא **לוי** במשולש), **ולא משתלב עם אחיו (חוץ משמעון, אחיו הגדול, אליו הוא מצטרף – מי שלא מוצא את מקומו בחברה בוחר להצטרף דווקא למי שפוגע ונפגע, וד"ל).** בסופו של דבר, הוא צומח כמי שלא מושפע כלל מלחץ חברתי – הוא לא חלק מהשעבוד במצרים, הוא מל את בניו גם כשכל ישראל נמנעים מלמול במדבר, הוא לא משתתף בחטא העגל ונשאר נאמן לה' ולמשה – וגם כשאין לו נחלה בארץ (ביטוי מוחשי להרגשת 'אין לי מקום בעולם') הוא זוכה לתפוצתו דרך כבוד, כשהוא מעורב בכל ישראל, מקבל מכולם גשמיות ומשפיע על כולם רוחניות.

זבלון, מרגיש חסר-מזל ולא-יוצלח – "זבולון מתרעם על מדותיו הוה... אמר זבולון לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם לאחיי נתת להם שדות וכרמים ולי נתת הרים וגבעות לאחיי נתת להם ארצות ולי נתת ימים ונהרות" וכאשר הקב"ה עונה לו שיש בחלקו חלזון, טרית וזכוכית לבנה הוא חושש שלא יצליח ויגדלו אותו, "אמר לפניו רבונו של עולם מי מודיעני" (וגם על כך עונה לו ה' שההצלחה מובטחת לו ואי-ההצלחה יהיה בחלקו של מי שלא ישלם לו, "סימן זה יהא לך כל הנוטל ממך בלא דמים אינו מועיל בפרקמטיא שלו כלום"). אכן, בסופו של דבר הוא צומח כסוחר המוצלח ביותר, שמצודתו פרוסה על פני תבל ומעבר לרווחים בגשמיות, המאפשרים לו לזון את אחיו יששכר וגם לעסוק בעצמו בתורה, הוא גם סוחר מוצלח שמקבץ ניצוצות-גרים מכל העולם.

(ד'-ו' אדר פ"ה)

אוצר קצר

"המלאך הגואל אותי מכל רע"

המלאך הוא שליח ה' לשמור על האדם ולגאול אותו, כמאמר יעקב אבינו "המלאך הגואל אותי מכל רע וגו'". מלאך מובנו שליח, השייך לספירת היסוד (שליח התפארת להשפיע במלכות), והוא סוד "מלאך הברית" (יסוד-ברית, הנקרא גם "גואל צדק", "המלאך הגואל" הנ"ל).

(י' אלול פ"ה)

אוצר הפתגם

הסיפור המיוחד של כל אחד שייך למדת היסוד שלו – תיקון הברית או חלילה פגם הברית שלו.

(י"ד כסלו פ"ו)

כל סיפור בתורה הוא לא רק "סיפורי מעשיות משנים קדמוניות", סיפור שהתרחש פעם, אלא סיפור עכשווי שקורה עתה בכל אחד, בכל מקום ובכל זמן, ומורה לו דרך בחיים.

(י"ד כסלו פ"ו)

לפני כל דבר שבקדושה ראוי לספר סיפורי צדיקים – שגם מעוררים חשק בלב לתת צדקה – ומתוך כך להגיע לעיסוק המפורש בקדושה.

(י"ד כסלו פ"ו)

מהדורה עיצובי: דעה אביחיל | 054-6580146